

PREASSADIEÐUHUS ČAKČAT 2010/PRESSEMELDING HØST 2010, SÁMEGILLI OG PÅ NORSK

Gielalaš hástalusat sámi lávddis

li hal huma sámegiela dábálaččat, dahje ii hal hála gal oba ge. Ankke lea dal dan áigume bargat, dasa lassin almmolaččat. Gøran Østerbøl lea vuosttáš geardde sámi našunálávddis, ja de ii leat eará go sámástit.

-Šaddá gelddolaš. Ja dieđusge šaddá gielalaččat oalle mihá hástaleaddji. Nu dadjá ge neavttár Gøran Østerbøl, Girkonjárdgas eret. Dahje, Kárášjogas. Vuosttáš 13 jagi su eallimis čađahuvvui Kárášjogas. Diet oassi eallimis lea fal muhtin muddui veahkehan su mearridit sámástit lávddis. Kárášjogas lei eanas sámegillii ja vaikko vel giella ii bisánan nie albmaládje dien áigodagas, de goit binnáš goit, ankke: -Nie oppalaččat de láve bures čagalduhttit čoavjjis go lávddis čuččoda. Jus dajan nu ahte vuosttáščájálmas mas vel galggašii giela hupmat maid ii máhte fávdnádít, ii gal daga ahte čagalduhtta unnibut.

Teáhter Girkonjárdgas

Dan botta go Kárášjohka “lea sivalaš” dasa ahte son dal lea válljen bargat sámegiel rollain, de sáhtta fas dadjat ahte lea Girkonjárdga “sivva” go son geavvan lávddi ala. Dahje, ii fal Girkonjárdga, muhto Samovarteáhter Girkonjárdgas. 13-jahkasaddjan geavai son oktan bearrásin Girkonjárdgii ja áiggi mielde geavai son fas Samovarteáhterii. Diet teáhter cahkkehii duođai su teáhterberoštumi, ja de válljii ge gaccat teáhteroahpu. 2003as loahpahii son neavttároahpu Londonis, The Arts Educational School. Dien maŋjel lea son leamaš ea. ea. Hålogaland Teáhteris ja Ferske Scener. Soames smávva filbmarollat lea maid sus leamaš.

Gøran lea sámegielat Slim

Beaivváš Sámi Našunálateáhteris dahká son dal Sáhpánat ja olbmot čájálmasas Slim karaktera sámegillii, čájálmas lea sámegiel veršuvdna klassihkarhis Of Mice and Men/Om mus og menn, maid John Steinbeck lea čállán ja maid Nils Isak Eira dal lea jorgalan Beaivvážii. Golggotmánu 1. B. rájes ja olggos dien mánu, lea Gøran sámegielat, feara gos davvin.

Beaivváš álgá Guovdageainnus, ja dán maŋjel lea Gøran ja 6 eará neavttárat oaidnimis sihke nuorta- ja Oarje-Finnmárkkus, Romssa bealde, ja maddái davvi Ruoŋas ja Suomas. – Muhtomin smiehtadan ja imaštalan go mearridin dasa searvat. Muhto dovddan ahte manna bures, mu mielneavttárat geat buohkat lea sámegielagat, rámidit mu. Nu ahte, mun jahkán ahte dat fal manna bures.

Språklige utfordringer på samisk scene

Han snakker ikke samisk til vanlig, eller han gjør jo nærmest ikke det i det hele tatt. Likevel har han nå valgt å gjøre det, og når han nå gjør det, så gjør han det i full offentlighet. Gøran Østerbøl debuterer på den samiske nasjonalscenen og da går det selvfølgelig på samisk.

- Dette blir spennende. Også blir det jo helt klart en språklig utfordring. Det sier skuespiller Gøran Østerbøl, fra Kirkenes. Eller, fra Karasjok. De første 13 årene i hans liv ble unnagjort i Karasjok. Den delen av livet har nok gjort sitt til at han nå har valgt å stå på scenen og avlevere tekst på samisk. I Karasjok gikk det meste på samisk og selvom kanskje språket ikke festet seg sånn ordentlig i den perioden, så plukket man jo opp både det ene og det andre: -Man er jo ganske så spent når man står på en scene, sånn generelt. Man kan vel si at en premiere der man att på til skal snakke et språk man i liten grad behersker, ikke akkurat gjør spenningen noe mindre.

Teater i Kirkenes

Mens Karasjok på en måte får “skylden” for valget av jobben med å gjøre en karakter på samiske, så kan man vel si at det er Kirkenes sin “skyld” at han har endt opp på en scene. Eller kanskje ikke Kirkenes sin skyld, men Samovar-teateret i Kirkenes. Som 13 åring endte han opp sammen med sin familien i Kirkenes og etter hvert endte han opp med Samovar-teateret. Teateret skapte såpass teaterinteresse at han da også valgte å ta utdanning i den retningen. I 2003 ble han uteksaminert til skuespiller fra The Arts Educational Schools i London. Etter det har han vært innom bl.a. Hålogaland Teater og Ferske Scener. Noen mindre filmroller har det også blitt.

Gøran som samisktalende Slim

På Det samiske nasjonalteateret Beaivváš gjør han nå en samisktalende Slim i forestillingen Sáhpánat ja olbmot, mer kjent som en samisk versjon av klassikeren Of Mice and Men/Om mus og menn. Denne er skrevet av John Steinbeck og nå oversatt til samisk av Nils Isak Eira. Fra 1. Oktober og ut den måneden vil han “være samisktalende”, rundt omkring i nord.

Beaivváš starter i Kautokeino, etter det vil Gøran og de øvrige 6 skuespillerne være både i øst- og vest-Finnmark, i Troms og i nord i Sverige og Finland. – *Av og til lurer jeg egentlig på hvorfor jeg hoppet inn i dette. Men jeg føler det går bra, jeg får gode tilbakemeldinger fra mine kollegaer, som alle er samisktalende. Så, dette skal nok gå bra, tenker jeg.*